

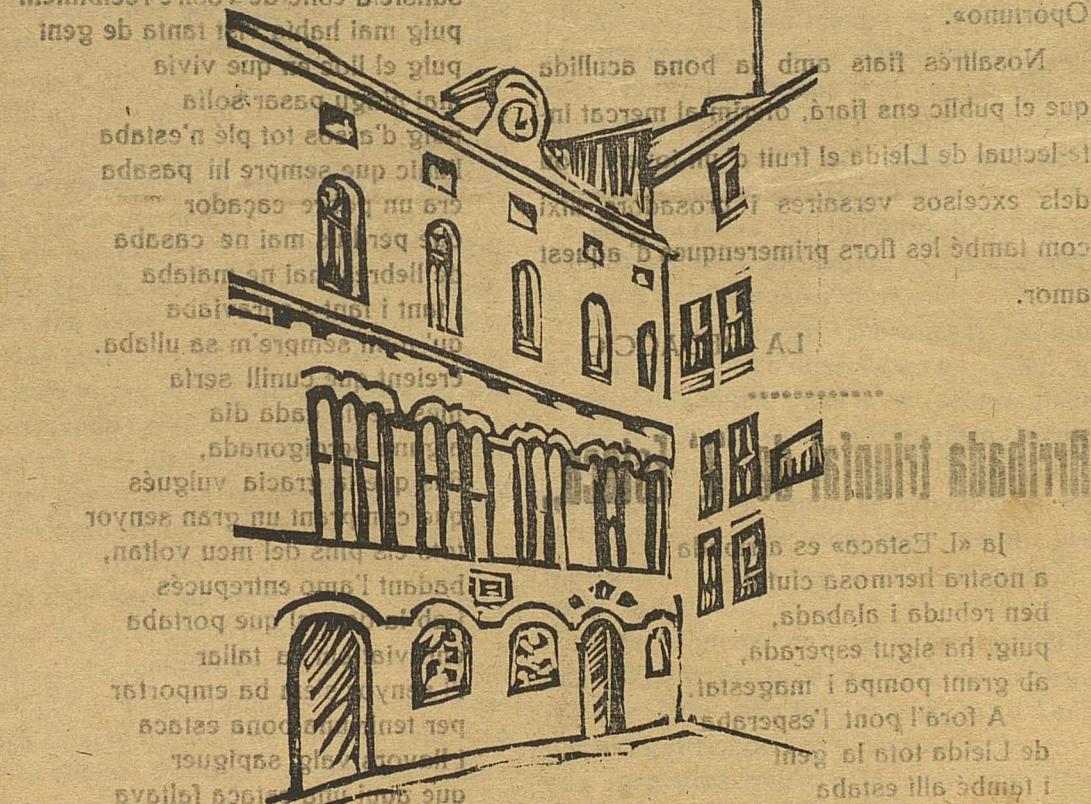
l'Estaca

Setmanari català ab ninots surtirà als dissaptes

ANY 1

PREU 10 CENTIMS

NUM. 1

La casa més DESPLOMADA de Lleida.
De la qu'ens ocuparem alguna vegada.

SALUTACIÓ

Al apareixer «L'Estaca» te aquesta publicació el deure, qu'amb gust compleix, d'enviar un saludo a tot el públic i mol especialment a la premsa.

En aquests moments en que resorgeix l'ànima barrilaire i humorística, manifestada arreu amb tota sa plenitud i un nou Renaixement de les lletres humorístiques, satíriques, sembla germinar sobre'l s cors dels jovincels i damisel·les la tristor causa per la mort d'«El Polichinela» i «El Oportuno».

Nosaltres fíats amb la bona acullida que el públic ens fiarà, oferim al mercat intel·lectual de Lleida el fruit d'un jovent nou dels excelsos versaires i prosadors així com també les flors primerenques d'aquest amor.

LA REDACCIO

Arribada triunfal de "L' Estaca"

Ja «L'Estaca» es arribada
a nostra hermosa ciutat
ben rebuda i alabada,
puig, ha sigut esperada,
ab grant pompa i magestat.

A foral pont l'esperava
de Lleida tota la gent
i també allí estava
format ab tota la gala
nostre gran Ajuntament.

De dalt del coche l'arcalde
improvisà un gran discurs
discurs que fou admirable
sobrepujant molt enlaiar
el gran orador cabús.

Donant l'entrada a «L'Estaca»

entrà pels Murmuradors
ab el cap baix afectada,
puig, to-thom la saludava
enlairant els mocadors.

Ja entrada a nostra vila
lhi ensenyant la casa gran
balla'l gegant d'al-legria,
puig ab «L'Estaca» confia
que el trajó li rentaran.

Un cop del tot enterada
surt amb un dels finestrals
i veient la gran gentada
que a la plaça ses parada
parla aixís:

Senyoretes, Senyores, Senyors
i tots els que m'escoltau
satisfeta estic de vostre recibiment
puig mai havia vist tanta de gent
puig el lloc en que vivia
mai ningú pasar solia
puig d'arsos tot plé n'estaba
l'unic que sempre hi pasaba
era un pobre caçador
que perdius mai ne casaba
de llebres mai ne mataba
i tant i tant s'enraviaba
qu'a mi sempre'm sa ullaba.
creient que cunill seria
mes, rebia cada dia
alguna perdigonada,
fins que la gracia vulgués
que comprant un gran senyor
tots els pins del meu voltan,
badant l'amo entrepucés
i ab la desstral que portaba
enraviat em va tallar
l'el senyor s'em ba emportar
per tenir una bona estaca
i llavors vaig sapiguer
que aqui una estaca faltava
vaig baixar de Balaguer
qu'era el poble ont m'estaba.
desidida a criticar
al que mes el tonto fassa.
Doncs ja hu sabeu xics i grants
procureu no fe's gegants.

PARLABÁ.

Secció gentils parelletes

Una d'elles la constitueixen un dueto format per una nina de cabells daurats i rulls, no molt alta, però si esbelta i famosa, sa roixenjada careta la fa esser mes famosa que la mateixa venus de Guido, ses purs i ben formats contorns constitueixen una de les mes i hermoses i jovenivoles damiselas, que per nostres aimats carrers exhibeixen la mes alta recompensa, que pot donarles son creador.

En un temps no molt llunyà, quan tot just lo sol lleidatá il-luminava sa careta, empleaba sos ratos diurns en oferir a sos visitants lo mès luxós que ab botines existia; clar a les hores era sabatera en un dels establiments que per nom porta la terra que Cristóforo Colombo descubri en temps dels reis Catòlics.

Ell un jove que tot son anel es imitar als mil·lionaris yan-quís doncs se afaita cada jorn estrenant de tant en tant alguna prenda de vestir per que hu fá no hu puc dir....: mes em sembla que deu fer-ho per-a desparchar els racons que cada temporada queda en son taller.....puig senyor, es sastre.

Ella una nena, si una neneta per que tant sols te uns quins' anys encara que va afemeninada careta d'un coloret bru es jamaresa no puc dir-los-hi si per nom es diu Magda per mes que sa arrullada cabellera s'esten desbordada de sa testa per ses espalles per cognom te'l d'una de les extremitats dels sers humans i'l lloc corresponent al aparell regularitzador de l'amor.

Ell no se que dils-hi (el meu amic em recomana prudència puig porta sobre i estrelles es sent un dels de mes alturia que d'entre ells es dediquen a conquerir cors tendres o criatures.

AMATEUR.

Com s'engendra la dona?

Si difissil sembla, encara i ab tots els datos que ens fassilita la geologia, l'origen del home i mes encara com se forma, resulta moltísim mes complicat al volgut

trovar la formació, la engendració, de sa muller.

Salvant tots els respectes que'ns mereix'l Génesis del Petatenc de Moisés, lo cert es que tots estem de comú acort qu'Adan fou el primer home mascle vivent després de criats tots els sers com per a demostrar la omnipotència d'Aquell.

On surten els embolichs, el laberinto, on se creu un veritable farrigo-farrago es al volgut desentranyar l'origen de la dona. Alguns són los qu'ab mes o menys d'exacitud han tractat eix asumpte sens que cap d'ells haige pogut trobar la porta d'eixida. Mes avui, mescés a la paleografia i a recents excavacions en l'Irán i Tibet s'ha trobat un escrit geroglific que traduit diu aixís «..... El gat's menga la costella famolenc estava i's fuga desapareixent una raça felina, car no s'ha mes vist eix gat...» de lo qu'es dedueix que la dona procedeix engendrada per un gat o per una gata, cla, no li alzaren pas la qua.

Escasa dosis de filosofia tindriem si no demostrarem plenament i sens que deixi lloc a dubtes nostra afirmació.

Examinant física i moralment als dos sers de la natura s'observa qu'en quant al genit son idèntics, pues al enfadarse l'una y l'altra esgarren tot seguit (mes encara si la primera ha passat al estat metamorfòrich de sogra); l'amor es semblant en els dos, ja que sols apressien reconeixen aquell que mes els sab festejà; ¿fidelitat..... no'm parlem.

Com donchs, en resum es verificá la engendració de la dona? De la següent manera: Una volta fora la costella d'Adan pasá el gat famolenc i's crospí la llonça i com fora perseguit's colá cegament dins del cos fanguinós d'Eva i aquell felino anà desanrotllantse perpetuant aixís eixa espècie de semigat.

Y si totes eixes rahons, oh lector, estimat, no 't satisfan, casat i veurás comprobades aquestes veritats amb les unges de ta costella.

K. B. R. O.

Municipalisme

La sessió d'anit

A les 7 en punt, lo nostre mai prou alabat Batlle de R. O. Sr. Pinrel, obre la sessió, tenint a sa esquerra lo tercer tinent d'arcalde i buròt del matadero Sr. Ma... talot i amb assistència d'els nostres invencibles regidors de «Concentració popular» senyor Salxixa, Sr. Padeperra, Sr. Tarroç, Sr. Camisetq, Sr. Ferrovell, Sr. Afartapobres, Sr. Paperam i Sr. Cultura, i per la simpàtica «Coalició monàrquica» Sr. Tartana, Sr. Dospaps, Sr. Aiguardent i Sr. Inuit.

Lo molt ilustre Sacrístà llegeia l'escudella de la setmana passada i s'aprova.

Y pasem al gustós plat del dia que a no ser pel Salxixa dingú agues xistat,

Queda aprobat la distribució de «parné» pel mes de Novembre.

Es llegeixen alguns dictamens de la comissió de Foment i empressec qu'el apreciat llegidó no n'ha de fer res.

Lo Sr. Tarroç demana que es mira de possar railla a l'abús que estan fent uns cuants magatzemistes de fruites, que abusant de l'ignorància de la majoria de camperols pesen la fruita amb arrobes de 26 lliures i al ser a pagar se converteixen arrobes de 10 Kg.

La presidència amb una cara que sembla lo Rei de copes li diu que hi farà tot lo que pugui.

Lo Sr. Cultura diu al baile, qu' havent enviat ja fa mes de dos mesos los mestres de les escoles publiques una instància demandant, que's posen les bombilles que faltan per les classes nocturnes, diu que extraña molt que encara no hi siguen. Pues no te perque queixarse perque ja sap que a la casa «grant» se fa tot a les fosques.

Lo Sr. Salxixa, ens vol tornar a fer menjar «Matadero» amb lo cuentu de les corralines, pero no en pot surti.

Y sense novetat lo batlle alça la sessió.

TOCA I CAMPANES.

*****

ESTACADAS

Un company nostre i veí del camí de Corbins ens encomana donem un mil lió de mercés al Excelentísim Ajuntament pel molt que s'ha preocupat d'aquell veinat, puig, sobre un carro de trabuc aquet ivern un nos podrà embrutar les sabates ni'l pantalons, per mes que vulgui... pero cambiant el carro per l' brigada municipal encara s'en brutarien menys les sabates i al menys se hi podrà passar, encara qu'a les fosques.

Creguim senyor de la R. O. si vol tornar a esser regidor fassil arreglar un xic.

D'onnt surts Tonet tan esfarall?

Del Ajuntament home, del Ajuntament.

¿Que podé hi hagut raons?

Ca home, ca, lo que's que'm habia adormit i quan creia trovarme al país de Mahoma he sentit com un esbalot i res, home, res, l'Antadill ab el seu matadero.

Les junes de subsistencies trevallant sens parar un moment; els acaparadors enriquintsi per moments i el poble morint-se de gana tambe per moments.

S'ha exposat al públic lo padró de cèdules per l'any 1918.

Ens podrà dir de R. O. l'Arcalde si s'han pasat a domicili les fulles aclaratories per a omplirles els caps de família?

Si les obres del muro de la Banqueta continuen ab tanta activitat com ara, dintre poc temps... estarà igual qu'ara i gràcies a la molta activitat i el mol interés que continuament se pren el Sr. Ramos pel seu districte.

RUSTAMA

Que consti senyors que consti.

El capo de municipals gasta encenedor sents segell del govern, i es capo de municipals, senyors!

El senyor Domingo ja està tip que l'hi prenguin el pel publicament els regidors, i

espera ab gran ansia al senyor Costa per que's vengui dels agravis qu'ha sufert fins ara!

Ja li combé pobre home.

D. Francisco ja's torna veurer resilitantse les perilles sentat a la presidència del nostre consistori.

Està clar, fa tant de temps que no ha fet heroismes.

Senyors del Ajuntament, va per tots.

Dins nostra ciutat hi ha una pila de nens i nenes que no poden anar a studi, no per manca de mestres puig son molts els que vaguen, sino per la manca de locals, i aquest problema es de mes urgència que la portada de les aigües i que'l «matadero» i quel te que resoldrer l'Excelentísim Ajuntament, per lo tant si no's parla prompte d'aquest assumptu parlarem mes clar o no saltres.

La redacció de L'ESTACA estudia ab gran interér l'idioma dels «Chanches» per publicar molt prompte un número dedicat a la mai prou-alabada Guardia Municipal.

Sr. Marques de la Ilustrine; no li seria possible fes llimpiar per la brigada la Plaça de Sta. Maria, doncs sembla lo pedregal.

Don inmibent

Sr. idem d'idem, sembla impossible que sen U. S. un jove tan elegant i «guapot» tinga convertit lo nostre voulevar d'hivern en un camp que tot hom diria que hi han passat els alemanys.

Esperem de la seva benavolença que no aurem de insistir.

Avui a la nit s'inaugura la lluita electoral, ab un Meiting monstre, pels elements «populars». Sen un acte que pot ser facil que hi aigui bullangua, esperem que lo ca-

ballero ensabonad i polizont honorari senyor Huguet no hi mancará.

Si no ya una reforma dintre l'elenc de candidats de «Coalición funebre» hi figura lo popular Sr. D. Francesc Costa i Norré, Hara, que deu vulguer aquest bon home, no en te prou amb lo de les Bases depuradores.

La setmana que ve en lo N.º 2 de L'ESTACA publicarem la primera proposició, que presentarán los ayui candidats, si arriben a posar-se l'acte a la butxaca.

Y prou per avui.

Secció nois, noies i noietes

*Era avçoni se seu a o dunt mella
io sempre ism'a euris tunc junc colls de
lesins u ota el aei del costat, i es
i gilas besto sro on a il au cas,
i los qd'isids d'ieren d'la
nra monsgas. Si los qd'isids d'ieren d'la
concius mol' bioubi oq'vien eunvir il' best
plures mol' bioubi oq'vien eunvir il' best
ter gatier, tanc a lez l'esdevalles, bng es-
i'm se ambrissanes in es versiunes in
marchinava in bojissi les presentant*

Aquesta la primera salutació que tenim a ben donar a totes les senyoretes, modistes, i demés de nostra aimada capital lleidatana, ho fem mediant la present ressenya; accompagnada d'el ençisador siluc-tisme pur i angelat d'aquesta nina, de la que sols darém unes petites narracions als nostres estimats llegidors. No volém i amb realitat sentiriam ab tota efició que nostres petites paraules fossin cab perjudici i sentiment de la present modisteta, ja que solsament aném i aniréme a dir la veritat de tot quant sapiguém realmente.

La nina te totes bones formes que tot bon escultor puguè imaginarse, aquí no s'hi ha comparacions de Venus, talment mar-

fils, ni sederies fines qu' a son costat don-
guin comparaçió amb sa estructura, sos
llabis i sa encantadora cabellera.

Anant per altra part, es també de les
que desitja la desesperació dels joves per
ella: agradar es son únic plaer; més no li
agrada participar del amor que ella inspira.

Es algo, bastan romàntica per quant
prefereix medis extraordinaris per a parlar-
li com es, correspondencies i fets inespe-
rats així com tot lo que dongui èxits a sa
imaginació novelesca. Es gran entusiasta
per les modes ja que les considere un atra-
ctiu per a sa vanitat.

Als 16 anys escasos sení l'hermosa An-
tonieta les primeres versions d'amor, i un
cop cursats dos mesos olvidá, i olvidá per
sempre aquell ser qu' a ella tan aimava.

Sens comunicar que l'Antonieta te *bones
mans* per son ofici.

Esta vacant si senyors o quant menys
ho sembla temps enrera tenia una colla de
galantejadors el vei del costat, el del devant
i altres pero ara no se'n hi veu cap, i es
una monada. Si fos de Lleida diriem qu'al
concurs nacional de belleses que deu cele-
brarse molt prompte podríam enviar-li per
fer agafar fama a les Lleidatanes, puig es-
tem segurissims que ni les valencianes ni
madrilenyes hi podrien res presentant-si
ella.

Apa jovent que està vacant i que's publi-
lleta i casadora, un cop de cap i Sitges
perdrà la monada mes monada que va ne-
ixer baix son cel.

Es molt alt xiquetes; segons ell el dia
que'l van revisar media un metro noranta
tres o noranta quatre no hu recorda be,
però si ell recorda que quan dorm treu els
seus pinrels pels peus del llit.

Quant va vestit d'home sol ser molt
formal i encara mes qnant va ab un com-
pany seu molt baix ques del seu gremi (de
la curia), peros quan de la fasse d'home
pasa a la de calohio allavors adeu forma-

litat puig totes les raspes de Lleida el co-
neixen i viceversa.

Dintre de poc tornará altra volta a mu-
darse de colorets i ditu sell, que ja te dos
raspes qu'esperen tanda; per lo tant xique-
tes de Lleida quant aquet llarc jove i mes
que llarc jove llarc de paraules, vingui a
tirarvos floretes no'n feu cas que's d'aquell
que hu solen fer per pasar el rato.

Molt bonica molt grosona i no massa
baixa es una morena que pasa tot el dia en
un establiment que hi ha al carrer del Ar-
calde Mestres i mercadeixa ab una de les
materies mes substancials que fàni li
preocupa a «L'Estaca» per son preu.

Tots sos posals així com totes ses
aventures amorooses es sembla ab les Ma-
drile...nyes.

No fa molt temps vo deixar d'anar (o
ell va deixar ab ella) ab un carriaire una
de les carreres que diu que mes li agrada
pel que tinga qu'esser son marit; en cara
qu'en son llur trevall s'enlluent-hi la cara
diu que já te manetes (manases) per a ren-
tar les-hi ella.

«L'Estaca» coneixedora de son genit i
complacent-ha amb tot lo que d'ella depent
es posa a sa disposició sols per que porta
en són nom el de la patrona de nostra ben-
volguda i grant Catalunya.

Procediment nou

Hi ha una pila de'stabliments que's la
mar de curiosa la manera de despaxar. Se-
gurament més que molts moltes s'hi hauran
frobat i en particular les minyones.

Una quan se lui ha acabat el carbó si
no fe fugó electric en torna a buscar a la
carboneria que's el lloc aont l'acostument
a vendrer trovant aquets establiments com-
pletament diferents d'avans puig en lloc de
veures aquells munts de carbó i tots bruts
es veu l'establiment net com una plata fins
hi tot la carbonera.

Carbonera, diu la minyona, faria el favor de fermos portar un'arroba de carbó? la carbonera se la mira i després de bens mirada, si li sembla li diu ab veu alta, no'n tinc, però si aquesta minyona li sembla que serveix ab algú senyor que pot a la carbonera portarli alguna complicació li diu ab veu baixa ja l'in faré portar de seguida.

Subsfifució

El meu amich *tot*Dalt d' una *tot*

Va traba un trone

Y ab la *tot* que portaba*Tot* que tot com si afanyaba.

Triángol numérico

1 2 3 4 5 6 7 8 = Politic republicà.

4 7 8 6 5 2 3 = Poble de Teruel.

6 2 4 7 8 2 = Nom de dona.

4 2 6 6 7 = Loc de nens.

4 7 6 7 = Enemic de Deu.

1 2 3 = Mineral mengibol.

6 5 = Nota musical.

1 = Consonant.

Charrada

La primera existeix

La segona teua es

primera i tercera s'encen

el total tothom latem

A la redacció encara hi ha

encara més

La solució 'l nombre vinent.

Conversa

Endevinalla

Molt de guapo al home posa

Mes a mi, m' fa esperverá,

Car entre uns trastos y altres

Pel cel m'forme escales

O directe t'hi fa anar.

— Ahont vas?

— A Floresta que m'ha dit el Joan que hi vaja.

— Per a què?

— Per a portar-hi lo que f'acabo de dir.

K. B. R. O.

Imp. «Joventut» Alcalde Mestres i Blondel - Lleida.

Confeccions

de 'totes mides i maneres amb roba blanca i color.
Vestits de bateig, Equips per a nuvis, Camises, Pantalons, Enagües, Refajos.
Especialitat ab bruses de Senyora i vestits per a nois.

Modest Solans - Estereria, 10 Lleida

Cándido Clua

Corredor reial de Comerç - LLEIDA

La casa mes important de Mòbils **ARMENGOL**

(Nom comercial registrat)

Es la de la Rambla de Fernand, n.º 16 - Baixos de la Fonda d'Espanya

Ojo; Sens SUCURSALS: Ojo

Telèfon, 103

CASA C. Valls Sastrería - Major, 17 LLEIDA.

Fusteria d'en FRANCESCH BENSENY BORRAS

Especialitat ab taules per Escoles

segons l'original del Museu Pedagògic Nacional

Palma, 9 - LLEIDA.

SABATERIA J. Borrás Plaça Constitució, 20

Casa : Sentís

Grant existència de Calaixeres
Llits - Armaris - Taules - Bufets, etc.No compreu sense visitar la
SANT ANTONI, 9 - (Tocant a la Catedral)

Bonaven'ura Qui:

MECANICH - ELECTRICISTA
Instalacions de dinamos, Motors, Trans-
formadors, Telefons, Pararrayos, Timbres
i'l referent al ram.

Magdalena, núm. 3 - LLEIDA

JOVE AB TITOL DE MESTRE SUPERIOR

poseïent, francès, anglès, tenedúria de
llibres, partida doble i mecanografia

Dona llissons a casa i a domicili

Raó: Democràcia, 22 1.er

DISPOSIÓ
CONSTRUCCIÓ DE XIMENIES :: FORNS E

INSTALACIÓ DE CALDERES PER INDUSTRIES

A CÀREC
DE **Fills de R. Argilés**

Nou de M. Pintó (camí de Corbins)

RELOTJERIA Morón

VENTA DE TOTA CLASSE DE RELOT-
JES DE MARQUES LLEGITIMES I ARRE-
GLOS DE LS MATEIXOS, A PREUS MES
REDUITS QUE NINGÚ.

Carme, 22 - LLEIDA.